

תמצית דברות קודש של כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל שב"ק פרשת משפטים - ר"ח אדר א' תשפ"ד

נכתב כפי הבנת הכותבים

[בלתי מוגה - מיוחד לחזרה]

ליל שב"ק

"אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונכה המכה רק שבתו יתן ורפא ירפא".

איתא מהגאון ר' דוד דייטש זצוק"ל עה"פ 'לא תהיה אחרי רבים לרעות וגו', שהנהגה שלשה שותפים יש באדם, הקב"ה אביו ואמו. והנה, כל אב ואם רוצים בבנים הגונים וטובים, אבל משום שעדיין יש להם תאוות, שעל ענינים אלו עובדים בימים אלו (שוכנים), והרי כל יצירת הולד הוא ע"י תאוה, וכמו שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים נא ה. וע"י רש"י שם) 'הן בעוון חוללתי וגו'', וא"כ מה יעשה הבן שלא יחטא, שכן יצירתו הוא רובה מאב ואם של בשר ודם שהם שני חלקים והקב"ה אינו רק חלק אחד, לזה אמר הפסוק 'לא תהיה אחרי רבים לרעות', שלא תטה לרעה אחרי חלקי אב ואם שבך שהם הרוב, אלא יהיה נוטה להקב"ה שהוא אכן ה'יחיד' אבל על ידו יש לך די כח להתגבר על הגשמיות שלך המושכים אותך למטה, שהרי יש בך נשמה שהוא חלק אלוך ממעל, וכן אמרו (קידושין ל:) 'אלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו', אבל עם הכח אלקי של השי"ת השוכן בתוכו יכול להתגבר עליו. אלא שלזה צריך עבודה גדולה מאוד, כיון שלהתגבר על חלק הגשמי של אב ואם שהם הרוב ולילך אחר חלקו של השי"ת - הנשמה שהוא המיעוט, צריך עבודה גדולה לעשות התפשטות כח הנשמה בהגוף, ואז גם הגוף יתרצה להנשמה ויהיה חלקו הטוב הרוב.

וכענין הלז כתב בפרשתו ב'באר משה' (ד"ה א"י כי תקנה עבד עברי) שע"ז שמתקן את עצמו, זוכה שיתפשט כח הנשמה בכל האדם ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו, ואזי שורה השי"ת בעצמו בתוך האדם הנקרא אז צדיק, ואכן הצדיקים בכח עבודתם זה יכולים לנשאות עמהם נשמות אחרות (כמבואר להלן), ובוה יש כח בידם להמשיך רפואה וכדו' למי שצריך, ובוה ממשיכים כל טוב.

ואלא שכפי מה שמפשיטים ומגלים יותר את כח הנשמה מתגבר לעומתו גם כח הגוף, כי 'את זה לעומת זה עשה האלקים' (קהלת זיד), ובכל פעם שעולים יותר ויותר שוב יש התנגדות הקליפה לעומתו, וכן היא בכל מצב ועת של התעלות, שיחד עם ההתעלות מתגבר גם כח ההתנגדות.

כן מציינו גם בשבת קודש, וכמו שאומרים בנוסח 'כגונא' כד עיל שבתא איהי אתיחדת ואתפרשת מסיטרא אחרא וכל דינין מתעברין מינה'. שאחר דכתיב 'אתעטרת בכמה עטרין לגבי מלכא קדישא' כתיב עוד הפעם 'וכל שולטני רוגזין ומארי דדינא כלהו ערקין ואתעברו מינה', ולכאורה הרי קשה שכן כבר כתוב למעלה שנתבטל כח הקליפה, ומהיכן בורחים כעת. אלא שאם נתגרש הסט"א מחלק ה'נפש', עדיין כשבאים למדריגות 'רוח', צריכים להתאבק עמה עוד הפעם לפי המדרגה החדשה הגדולה, וכן

כל צרכיהם ולכל אבר ממש מאבריהם כל הצריך לו למי שצריך רפואה ממשיכים לו רפואה ולמי שצריך עושר או בנים וגידול בנים ופרנסה ודומיהן הכל ממשיכין להם הצדיקים בכח השי"ת ב"ה השורה בהם, וזהו מאמר הכתוב 'כי תקנה עבד' דהיינו כשתרצה לקנות לך שלימות להיות עבד נאמן להבורא ית"ש ותהיה עבודתך שלימה, אזי 'עברי', הגם שנאמר עברי בעי"ן העין מתחלפת באל"ף שהם במוצא אחד, והרי היא כאלו נאמר אבר"י באל"ף ור"ל שהעיקר לזה שמוכרח אתה להיות בבחי' הצדיקים שהם איברי דשכינתא כנ"ל.

¹ זה חלק מ"ק בא"ד: ...וזהו ועשו ל"י מקדש, ל"י בגי' מ' נוטריקון מלכו"ת, דהיינו כשיעשו תיקון לעצמם בשלימות הגמור להיותם מופרשים מכל וכל מחומרות העוה"ז, אך ל"י לבד יהיה כל חפצם ומאווים להתדבק במדת מלכותי, אז מקדש, זה יהיה מקדש שלם בגודל הקדושה, ואז ושכנתי בתוכם יהיה עיקר דירתית בתוכם, ואסכים עמהם בכל דבר שיהיו בבחי' 'צדיק מושל ביראת אלקים' 'מי מושל בי צדיק' וככל אשר יגזרו אומר לטובת ישראל ככה אסכים עמהם להשפיע כל הטובות לישראל נמצא שהצדיקים הם איברי השכינה הקדושה שכמו שהנשמה הקדושה שורה בכל איברי הגוף ככה שכינת עוזו ית' שורה בקרב צדיקי הדור וע"כ הם ממשיכים לישראל

ל'נשמה' וכו',² שבכל מדריגה ומדריגה יש 'זה לעומת זה'.

אבל בכך יש לנו כאמור הסייעתא דשמיא והכח אלקי והעזר אלקי להגדיל ולהתפשט בתוכינו כח הנשמה שהיא 'חלק אלוק ממעל ממש' כדברי הרה"ק ר' מענדלע וויטעבסקער (פרי הארץ פר' וישב) ומרן הרב בעל התניא (ליקוטי אמרים, ריש פרק ב'), ובוזה יכולים להתגבר על הכל, שהרי כל ענין נסיון היינו שהקב"ה עוזב קצת את האדם, וניתן רשות להיצה"ר לעשות אחיזת עינים, ולהכניס במחשבת האדם כל מיני פלפולים של הבל, אבל למעשה יש עמה המציאות של 'הקב"ה עוזרו', ואז 'יכול לו'.

כן מצאנו בדברי חז"ל (יומא לה.) על נקנור שהיה בא בספינה ממצרים להביא דלתות הנחושות לשער המזרח שבבית המקדש, ועמד עליו נחשול שבים לטבעו, נטלו אחת מהם והטילוה לים, ועדיין לא נח הים מוזהב, בקשו להטיל גם את דלת השני לים, עמד ואחז אותה ואמר הטילוני עמה, מיד נח הים מוזהב, והיה מצטער על דלת הראשון שהטילוה לים, וכשהגיעו לארץ יצאה הדלת מתחת הספינה. וכתב שם הבן איש חי (בבן יהודה) שבעצם היאך הותר לו לילך למצרים, והלא איכא לאו לשוב למצרים כמ"ש (שמות יד, יג) 'לא תוסיפין וכו'', אלא שהרי אינו אסור רק לשוב לגור שם אבל לסחורה וכדו' מותר (וכתב שם עוד טעם בשם האר"י ע"ש), אבל היצה"ר היה מבלבל אותו במחשבות של הבל שלא עשה כהוגן בלכתו למצרים, והיה מסמא בזה את עיניו. והאדם מיד פוסק לעצמו שאכן עשה שלא כהוגן ושהוא רשע וכו' ובא לידי יאוש. זהו 'עמד נחשול שבים לטבעו', שנחשו"ל נטרין ל"ו נח"ש, והיינו היצה"ר נחש הקדמוני עשה לו 'סערה' במחשבותיו לאמר 'האיך הלכתי למצרים', והצליח השטן לבלבל אותו, והוא לא נתן לב על טעמים הנ"ל שלא עשה שום איסור, רק הכריע את עצמו לחוב, והסכים שיטילו את הדלת הראשון לים.

ואכן כאמור, אף שהיצר הכניס אותו לנסיון זה, אולם הקב"ה 'עוזרו' בזה ולעומת הנסיון ניתן לו למעשה הסייעתא דשמיא לומר אח"כ שיטילו אותו לים [ובעצם הוק' שם הבן איש חי' שהרי בעצם קשה איך מותר לו להטיל עצמו לים הרי הוי מאבד עצמו לדעת, אלא שמשביר שלא אמר שהוא יקפון לתוך הים רק שהוא אחז את הדלת ואמר אם תטילו אותה לים הרי אני הולך עמה, וזה לא מיקרי מאבד עצמו לדעת]. כי ברגע שגמר בדעתו לא ליתן להיצר לבלבל אותו בפילפוליו של הבל נתן בו השי"ת את הכח לעמוד איתן ולומר חד וחלק שלא יאפשר להם לזרוק הדלת השניה לים. וע"י המסירות נפש שהיה לו לזה, נחה הים מוזהב, ונתבטל כח הסמ"א שהיה רוצה לבטלו מלהביא הדלתות למקדש.

ועוד יותר מזה מצינו כח השטן לבלבל את האדם, שאפי' משה רבינו גדול הנביאים עשה חשבונות לעצמו, 'והוסיף משה יום אחד מדעתו' (שבת פו:), והיינו שהוסיף יום מדעת עצמו, ולא היה לו ציווי מהשי"ת על זה, ובכך אכן לא יצא מזה טובה, וכמבואר בפני יהושע שם (ד"ה אמר רבא דכו"ע, ועי' בעבודת ישראל יתרו ד"ה וכיבאר הענין וד"ה ובאופן אחר) שהרי לכו"ע בשבת ניתנה תורה, וא"כ למ"ד שהוסיף משה יום אחד מדעתו, נמצא שמתחילה היה בדעת הקב"ה ליתן את התורה בערב שבת ולא בשבת, ואז היה הקב"ה אומר 'שמור' את יום השבת לקדשו, ורק מפני שהיה בשבת אמר 'זכור' (שמתניב 'זכור' דרשו שם בגי' שוה שהיה בשבת), וחשבון זה עשה משה היות שרצה שיקבלו בני"י את התורה במדריגה גבוה יותר, בשבת קודש, ובכחי' 'זכור', שהיא גבוה מבחי' 'שמור', אבל למעשה מפני זה נתגלגל לבסוף שעשו את העגל, שהרי ביום ט"ז תמוז טעו בחשבון ועשו את העגל, והוא בחצי השני של החודש שאז יש תגבורת הסמ"א³, וכמו שראינו גם שם שהטעה הסמ"א את בני"י בהבליו ע"י (שבת פט.) שהראה להן דמות מיטתו, ואילו היה מתחיל יום מוקדם היה מסיים בט"ו לחודש, שאז קיימא סיהרא בשלימותא ואין כח להחיצונים, ולא היו באים לחטא זה. שכשהולכים למדריגה גבוה יותר מדי יש התגברות כח הקליפה גם כן ביותר, ולכן מפני שעשה משה חשבונות 'מדעתו', ועשה שקבלת התורה תהא במדריגה גבוה יותר, היה לעומת זה גם נסיון גדול של העגל.

וכדברים אלו היא אצל כל אדם, 'די יצר הרע דרייט א קאפ די מענטש', והאדם מתמה 'וואס וויל די אייבערשטער פון מיך', אבל האמת הוא שהקב"ה אומר 'כ'האב ענק קיינמאל נישט געלאזט אויפן וואסער', וכשיש לך נסיון אינו הפשט שאני עובתי אותך ח"ו, נוץ די כח אלקי וואס כ'האב אריין געלייגט אין דיר', ותדע שכפי מה שמתקרבים יותר ויותר להשי"ת כך יעשה הבעל דבר פילפולים של הבל גדולים יותר, אבל הבר דעת מבין איך שכל דברים אלו נצרכים כדי להביא אותו למדריגות גדולות יותר, עד לבחי' בית המקדש (כמו שיבאר לקמן בענין הקמת המשכן אחר חטא העגל דוקא).

וכפי שאכן כן היה למעשה אצל משה רבינו ודור המדבר, שאחר שעשו תשובה על חטא העגל לא רק שהתשובה נתקבלה, רק אף אמר להם השי"ת 'אני בא לשכון בתוכם', 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם' (שמות כה. ח), ולולא חטא העגל לא היה להם משכן, שכל ענין המשכן היא להראות שמחל להם על חטא העגל (כמ"ש רש"י ריש פר' פקודי ד"ה משכן העדות), שכשיש התגברות הקליפה מגיעים עי"ז אח"כ למדריגה יותר גבוה בקדושה, וכן הדבר עמנו בזמן הזה שכפי מה שיש נסיונות יש גם כח האלקי לעומתו, של ידו יכולים להתגבר

³ עי' באהבת שלום לר"ח אדר.

² ועי' ש בהמשך מאמר הזהר תרומה דף קל"ה ע"ב שכתוב שם גם עוד הפעם אודות גירוש הקליפות.

כח לעשות התפשטות הנשמה בהגוף.

ובפרט ע"י כח הצדיק כמו שכתוב בעבודת ישראל בפרשתנו (ד"ה ששת ימים תעשה⁴), שמרמז על זה שיש ענין גדול לשמוע הקידוש של הצדיק, שהצדיק יש לו כח לפשט כח הנשמה של כל הנלווים אליו, ובפרט בשבת קודש, שכן אומרים ג"פ 'ויכולו', ובכל פעם עולים יותר ויותר, ובפרט בפעם הג' אצל קידוש שאז ראו עבודה גדולה אצל הצדיקים, 'ווייל שבת ווערט מען איינס', וזהו 'רק שבתו יתן ורפא ירפא', ששבת היא הרפואה הכי גדולה שיש לנפש הישראלית.

ובכל פעם שהאדם הולך ממדרגה למדרגה בא היצה"ר שוב, 'די בעל דבר דרייט אהן נארישקייטן און פילפולים של הכל, אבער די מענטש זאגט לא! איך וויל עס נישט, איך דארף עס נישט', ואז מתבטל כוחו. שצריכים להאמין בכח התורה של כל אחד מישראל, ובכח התפילה, ובכח העבודה, שיכול לעשות על ידם התפשטות כח הנשמה. וזהו 'אם יקום והתהלך בחוץ', דהיינו התפשטות כח הנשמה לחוץ, ואז 'רק שבתו יתן ורפא ירפא', שכבר ירפא אותו הקב"ה מהיצר וחילולותיו. כך מצינו גם ביוסף הצדיק שאמר 'בלעדי אלקים יענה את שלום פרעה' (בראשית מא טז), שיוסף אינו יכול בעצמו לעמוד נגד הנסיונות כמצרים, ולהיות צדיק יסוד עולם, רק ע"י העזר אלקי.

דער אייבערשטער זאל טאקע העלפן מ'זאל האבן די סיעתא דשמיא, מ'דארף האבן די שכל צו פארשטיין אז כאטש אפי' ס'זעהט אים פארקערט אז די וועלט איז טינקל, זאל מען גלייבן אין די כוחות וואס אונז האבן, און מ'זאל קענען מגלה זיין די אוצר גדול וואס ליגט אין יעדע איד, ביז מ'זעט זוכה זיין צו די לעכטיגע מינוט בגצבב"א.

צווייטע תורה

כתב ה'בארדיטשובער' רב זי"ע עה"פ (כד א) 'ויבא משה ויספר לעם את כל דברי ה' ואת המשפטים', שכתב רש"י שאמר להם ה' מצוות בני נח ושאר המצוות שנצטוו במרה כגון שבת וכו'. והרמב"ן נחלק עליו שהרי אם כבר נצטוו במרה למה לו לומר להם עכשיו עוד הפעם. וה'בארדיטשובער' רב זי"ע כתב שאכן ניתן להם כבר מצוות אלו במרה אבל עכשיו בסיני סיפר להם משה רבינו עומק המצוות ואיך הם עושים שעשועים גדולים למעלה, ושמה בכל העולמות.

ויבואר עוד, שכן בכל המצוות יש עמקות בדיניהם עוד ועוד, חקירות ולומדות עד אין סוף, וכגון במצוות שבת שנצטוונו 'זכור את

הצדיק להתפלל עמו לכבוד שבת ולשמוח ולהתענג בתענוג חי עולמים...

עליהם ולהגיה למדריות נפלאות, 'ס'זעהט אים ווי ס'ווערט ערגער פון טאג צו טאג און פון שעה צו שעה', אבל באמת העולם נתקדש יותר יותר, והוא גופא שיש התגברות הקליפה כל כך היא הראי' שיש גם כח הקדושה גדול מאד שיכולים על ידו לעשות התפשטות כח הנשמה בכל האדם, וע"י הצדיק בפרט שיש לו הכח לזה, כדברי האהבת שלום בשבוע העל"ט (תהר) עה"פ 'כי יהיה להם דבר בא אל' (שמות יח טז), שהצדיק מאיר אור השי"ת ותורתו עבודתו בנשמות האנשים הבאים אליו.

זה גם כוונת המסירות נפש שהיה לניקנור כדי להביא הדלתות לבית המקדש, ולכן אמרין התם (יומא לה). שאף אחר שהעשירו ועשו את כל דלתות המקדש של זהב, הדלתות של שער המזרח נשארו אותם דלתות שהביא נקנור, שזהו ה'דלת' והשער לעבודת השי"ת, ובוה יכירו וידעו כל הבאים בשערי העזרה שכך היא דרך העבודה שיבא היצה"ר לבלבל אותו אבל יאחו צדיק דרכו ויהיה לו סיעתא דשמיא לידע מה עליו לעשות.

ואלא ששומה על האדם לדעת שזאת היא רק כאשר ה' הוא שמביא עליו הנסיון, אבל אין לאדם להמשיך על עצמו נסיונות. כפי שמצינו מה שאמרו חז"ל גבי דוד המלך (סנהדרין קז). 'לעולם אל יביא אדם עצמו לידי נסיון שהרי דוד מלך ישראל הביא עצמו לידי נסיון ונכשל', ששאל דוד המלך מהשי"ת מפני מה אומרים אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב ואין אומרים אלקי דוד, אמר לו שלהם היו נסיונות קשים ועמדו בהם ואתה לא היו לך נסיונות. השיב דוד המלך א"כ 'בחנני ה' ונסני' (תהלים כו ב), אני מוכן שתתן לי נסיון, הסכים הקב"ה עמו ונתן לו הנסיון של בת שבע, והכל יודעים מה היה המשך המעשה. שכשהאדם שואל נסיון מעצמו אז אומר לו הקב"ה 'איך לא דיך ארבעטן אויף דיין אייגענע האנט', ואז אין להאדם הסיעתא דשמיא שיש כשהקב"ה נותן נסיון שלעומת כח הנסיון יש כח הנשמה שיכול להתגבר.

אבל כאשר מסבב עליו הקב"ה נסיונות, ודאי שיש בו כח להתגבר ע"י שיפוט על עצמו כח הנשמה. וזהו 'ורפא ירפא', שיש כח הרפואה בהאדם לרפאות את נפשו ע"י שיתפשט בתוכו כח הנשמה, ובכך יכול להמשיך רפואות הנפש ורפואות הגוף, שלא יתבלבל מהפילפולים של הבל שהיצר מבלבל אותו. וכן אמרו בספה"ק על 'רק שבתו יתן' שקאי על שבת קודש, שבה יש כח הרפואה, וכן רמזו בהפסוק 'שש שנים יעבוד ובשביעית יצא לחפשי', ש'שש שנים יעבוד' קאי על ששת ימי החול, ובשביעית יצא לחפשי חנם' היינו בשבת קודש, שביום השבת קודש יש יותר

⁴ זל"ק בא"ד: ...הצדיק הגדול המכין את עצמו בקדושתו כל ימות השבוע על כבוד שבת קודש מזמין עמו הנלווים אליו והפחותים ממנו אשר אין לאל ידם להכין הכנה כראוי, עכ"ז הם נכללים עם קדושת

יום השבת לקדשו, ודרשו חז"ל (פסחים קו.) 'זוכרהו על היין', ובעצם מדאורייתא כבר יוצאים ידי חובת קידוש כשאומרים 'מקדש השבת' בתפלה, ורק רבנן אמרו שהמצוה תהיה על היין דוקא, ויש על זה דיון גדול בהפוסקים באופן שיכולים לקיים המצוה מיד, אם מועיל לכיין שלא לצאת כדי לצאת אח"כ באופן מהודר יותר [ע"ד שיחשוב לא לצאת בהזכרה בתפילה בכדי לצאת בהדורה על הכוס]. וגם כשמוציאים את האחר ידי חובתו בקידוש וכדומה, דנו אי השני יוצא בתורת שומע כעונה בלבד, או מפני שהרי הוא מהרהר בדבר כששומע אותו, והרהור כדיבור דמי, ועל דברים אלו יש תשובה נאה בבית שלמה ע"ש (או"ח סי' טו), וכן יש הרבה הידורים ולומדות בכל מצוה ומצוה, והידורים.

לומדות אלו לא ניתן לנו במרה, במרה היו המצוות רק כפשוטן, ועכשיו בסני ע"י מסירת המצוות האלה זכו ישראל לשלימות הגיור, שהרי גר טעון מילה וטבילה, וכל זמן שלא טבל אינו ישראל, ובני ישראל אכן מלו את עצמם במצרים, אבל הטבילה היה עכשיו לפני מתן תורה כמו שדרשו (יבמות מו:) על מה שזרק משה את הים על העם, שאין הזאה בלא טבילה, ובכך ניתן לנו שלימות התורה עם כל פירושי ודיקדוקי.

ולכן עתה שוב בא משה ויספר להם את מה שכבר נצטוו במרה, שאכן כבר נצטוו על מצוות אלו אבל עיון התורה לא היה במרה, ושתקרא התורה 'תורת' עם כל הלומדות זה לא ניתן להם במרה, ועל זה אמרו 'נעשה ונשמע', שאנחנו נעשה עוד הידורים ועוד לומדות בכל מצוה, ונשמע ונבין עומק התורה.

וכן יתגלה לנו בקרוב עוד עמקות ולומדות בתורה כשיבא משיח, ומי שטרח בערב שבת יאכל בשבת, וצריך עכשיו ללמוד מה שיש לנו כבר, וכפי מה שיעמול ויגע בתורה ובעיון התורה שיש לנו עכשיו יזכה להשיג עומק התורה החדשה לעתיד לבא.

דריטע תורה

איתא מהרבי מלובלין עה"פ (כג ג) 'ודל לא תהדר בריבו' שכשבא אחד ומשיח דאגתו ועגמת נפשו לאחריים, לא יאמר לו 'חיוזק' שצריך שיהיה לו בטחון וכו'.... רק יראה לו שמצטער עמו ויתפלל

⁵ ע"ז יט ע"א: ואמר רבא בתחילה נקראת על שמו של הקב"ה ולבסוף נקראת על שמו, שנאמר (תהלים א ב) 'בתורת ה' חפצו', ו'בתורתו' יהגה יומם ולילה'. ועי' במאור עינים (ישמח לב) במס' פסחים ד"ה אמר רב יהודה אמר רב.

⁶ ובלשון הזהו"ק (ח"ב, צד.) 'תא חזי, בר נש כד אתיליד יהבין ליה

עליו.

וכמו שמצינו אצל ברית כשמכבדים אדם שאין לו בנים ב'קוואטיר', וכולם אומרים לו 'אי"ה ביי דיר...' ועוד דברי חיוזק..... וזה להאדם כי אם צער ועינוי, ובפרט 'אז יעדער ווייסט אז די סגולה איז קיינמאל נישט געווען און קיינמאל נישט געבוירען געווארן'.

זה הורו לנו הצדיקים שכשיש לאדם איזה צער לא תיתן לו 'חיוזק' כזו או עצות וכו', רק תשמע את צערו שירגיש שאחד מבין אותו ומצטער עמו.

של"ם

"ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם".

בזוה"ק בפרשתן (צד.) מאריך בדרוש ואומר ש'עבד עברי' מרמז על הנשמה שהיא בעולם הזה עבד לאדון - הגוף, וידוע מה שאמרו שכשיבא האדם למשפט, תטען הנשמה שרק מפני שהיה בגוף חטא, והגוף יטעון שבלי הנשמה הוא מת דומם ורק ע"י הנשמה המרה את בוראו, מה יעשה הקב"ה, יקח הגוף והנשמה ויענשם יחד.

וצריך להבין מהו טענות אלו, ויש פשעט' לעך שהטענה היא שהם שנים שעשאוהו ופטורין וכדו', אבל עומק הדברים הוא כמו שכתב הרביר' אלימלך זי"ע ריש פרשתינו עה"פ (ככג) 'ולא תעלה במעלות על מזבחי אשר לא תגלה ערותך אליו', שבכל פעם שעולים למדרגה יותר גבוה בקדושה יש לעומתו התגברות הסט"א, 'יעדע עלי' איז קאמפלעצירט', ולכן אין לעלות במעלה גדולה יותר מהמדרגה שיכול, מפני שאז מגביר נסיונות וקשיים נגדו ויבא למחשבות זרות וכו' [ויבאר יותר בהמשך].

ובעצם נשמת האדם היא חלק אלוק ממעל, שאי אפשר שייגע בה פגם לעולם, ואין דבר כזה 'פגם בנשמה', רק בהלבוש של הנשמה יש פגם. והנה הנשמה היא גדולה מאד מאד וממילא לא שייך שישכון בתוך גוף גשמי שאי אפשר להגוף להכילה, ואכן רק מעט מהנשמה היא בתוך הגוף, וכפי מה שהאדם מוזכר נפשו ממושיך לתוכו חלק יותר מנשמתו, ומגדיל בתוכו כח הנשמה⁵. אלא ש'זה לעומת זה עשה האלקים' (קהלת ז יד) וכפי מה שמגדיל נשמתו

נפשא, מסטרא דבעירא מסטרא דדכיו, מסטרא דאלין דאתקרון 'אופני הקודש'. זכה יתיר יהבין ליה רוחא מסטרא ד'חיות הקודש'. זכה יתיר יהבין ליה נשמתא דכרסייא וכו'. זכה יתיר יהבין ליה נפשא בארץ אצילות, מסטרא דבת יחידה, ואתקריאת איהי 'בת מלך'. זכה יתיר יהבין ליה רוחא דאצילות מסטרא דעמודא דאמצעיתא, ואקרי 'בן' לקודשא בריך הוא וכו'. עיי"ש עוד בהמשך.

ומתפשט כחו [כמו שביארנו ליל שב"ק] ע"י עבודתו, יתגבר לעומתו גם כח הגוף המושך למטה. זהו כוונת הדברים שהגוף יטעון בעמדו למשפט, שהגוף בעצמו אינו חוטא, ורק מפני שהיה הגדלת הנשמה נתגדל גם לעומתו כח היצר ולכן בא לחטא, ואי לאו כח הנשמה שהאיר ביותר לא הייתי בא לחטא.

והעצה לזה היא שילך בהדרגה ולא ילך בפעם אחת למדריגה גדולה, מפני שאז יתגדל גם כח הגוף ולא יוכל לעמוד נגדו.

כך היא הדבר בכל פעם שהאדם עובד להגדיל נשמתו 'ביים לערנען און דאווענען וועסטו אפשר פילן א שטיקל התעלות, אבער דורכ'ן טאג וועט דיר זיין נאר שווערער', שכפי גודל הנשמה כח גודל היצר, וכן אמרו (סוה"ב). 'ובתלמידי חכמים יותר מכולם', וכן היה בדור המדבר שהגיעו למדריגה גדולה מאד שהשיגו לומר 'נעשה ונשמע', ומ' יום אח"כ עמדו ואמרו 'אלה אלהיך ישראל' (שמות לב ד) על עגל של זהב.

כי כך היא המציאות שטבע הבורא שהנסיונות מתחדשים לפי ההתעלות במדריגות, ועומק הענין בזה היא שבכל עולם ובכל מדריגה יש נסיונות מיוחדים לאלו הנמצאים במדריגה זו, ועשויים הם בשביל לעשות בירור לאותה הנשמה שזכתה ונתעלתה לאותה המדריגה, והאדם שזכה ועמד במדריגה מסוימת ונתעלה לעלות למדריגה יתירה, מיד נטפלים אליו אותם הנסיונות לבררו ולזככו לעמוד בנסיונות אלו וליכנס אכן לטרקלין הגדול של המדריגה הגדולה ההיא.

ושמא יחשוב האדם 'למה לי ליכנס לעבודת הגדלת הנשמה, הלא זה יביא לי רק קשיים ולא אוכל לעמוד בהם'. לא יאמר כן, כי הקב"ה אומר על זה שלא כן הוא, אלא אתה יכול להתגבר על הכל ע"י כח הנשמה שבך [ע"י בהתורה של ליל שב"ק ובהמשך בענין עזר אלוקי הבא עם כל נסיון], ואע"פ שמתגבר לעומתו כח הגוף, הרי כח הנשמה הוא נצחי, ותוכל להשיג תורה ועבודה ולהיות דבוק בהש"ת.

ובפרט בזמן הזה, כמו שאמרו הספה"ק שדברים שהיו צריכים בדורות הקודמים לעמוד ולהתייגע עליהם שנים רבות, יכולים להגיע כהיום 'איינס צוויי דריי', וכמו שרואים בחוש שאנחנו דורו של משיח, הגם שלא נראה לנו שאנחנו גדולים כל כך, מ"מ נותנים לנו נסיונות הראויים לצדיקים גמורים, ובזה מוכרח שאנו עומדים במעלה עליונה מאד. ובזאת תבחנו שאם רואים שיש התגברות הקליפה בומנינו כל כך, מוכרח להיות שיש גם כח הקדושה גדול מאד לעומתו, ומי שמוכן ומזומן להשליך את עצמו בעבודת הבורא יתברך יכול להגיע למדריגות נפלאות.

בשבת קודש יש מעלה מיוחדת, שאף שמתגדלת הנשמה כידוע שיש נשמה יתירה, אבל הוא אינו מביא עמה הנסיונות, וזהו

'ובשביעית יצא לחפשי', שבשבת קודש יש הנחה קצת מה'שש' שנים יעבוד', שיכולים לצאת מתוך מה שמושועבדים להגוף, ולהגדיל כח הנשמה בתוכינו, וזהו 'ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו', שהקב"ה מתעלה עם כנסת ישראל שהיא כסא כבודו, והיא שורש נשמת ישראל (כמבואר להלן).

והג' סעודות שבת הם כנגד אברהם יצחק ויעקב, שכל עבודתינו היא בכח האבות הקדושים ורק על ידם ובזכותם אנו יכולים להגיע לשום מדריגה, ובפרט סעודה זו (של"ס) שהיא כנגד יעקב וכמ"ש (ישעי' נח יד) 'והאכלתיך נחלת יעקב', שהיא נחלה בלי מצרים. וזהו גם מה שאומרים ג' פעמים 'ויכולו' שבכל פעם מתעלים יותר ויותר בכלות הנפש, כדברי האוה"ח הק' הידועים שכל הבריאה משתוקקת למעלה בכלות הנפש.

וזאת ידוע שכל הבריאה כולו לא נברא רק לששה ימים כידוע מהאוה"ח הק' שם, והקב"ה מידי ערב שבת בשבתו מסתכל על העולם לראות אם יש לו נחת רוח ממנו, ואם כדאי לבראותו לעוד שבוע, ועל כרחך הרי יש לו איזה נחת רוח שהרי המשיכו לעוד שבוע, אע"פ שאין אנו יכולים להבין מהו, מכל מקום כך היא. וכיון שנתבאר שהקב"ה מביט אל העולם בכל ערב שבת, לכן אמרו (בבא קמא לב). שאדם הרץ בערב שבת בין השמשות הוא רץ ברשות (ואינו חייב לשלם מה שהיך), מפני שכיון שהקב"ה מסתכל אז על בניו לראות אי מקבל נחת רוח מהם, והרי מה עושה תינוק כשרואה את אביו מסתכל עליו, הוא רץ לקראתו, ולכן בער"ש מתלהב האדם ורץ לקראת אביו שבשמים, שהקב"ה אומר 'אני בא לתוך בני בשבת קודש באופן הפלא ופלא, ואעזור אתכם להוציא מהעלם אל הגילו את הכוחות שלי שהכנסתי בתוכם'.

זהו ענין עליות העולמות ועליית השכינה שבשבת, וכל הנח"ר של השכינה הק' היא שאע"פ שהיא מתגוללת עמנו בגלות, עכ"ז כשרואה איך שהקב"ה משתעשע עם בניו יש לה נח"ר גדול כביכול והיא נתעלית, ויש לה שמחה גדולה ויש לה עלי' עמה ועל ידם, וכלל ישראל מקבלים אותה 'בואי כלה שבת מלכתא'.

וזאת צריכים לשום לב להבין מהו נשמה יתירה, והענין היא שהקב"ה נותן רוח לכל אחד ואחד כפי ערך הנשמה. רוח זה היינו שבני ישראל יבינו שהגם שהגדלת הנשמה מביא נסיונות וקשיים חדשים, ס'גייט דרייען א קאפ מער', שהרי אי אפשר שיהיה אור בכל העולם, סוף כל סוף עכשיו היא זמן העבודה, אבל אעפ"כ יבין האדם שמקבל משונה'דיגע כוחות עם כל שמגדיל כח נשמתו ומוציא אותה יותר מפנימיותו אל הגילוי ומכח אל הפועל. וזהו בחי' אברהם שהוא סעודה הראשונה, 'אחד היה אברהם' (יהוהאל לג כד) שגילה אלוקות בעולם, ומשם המשיך וגילה חסדים גדולים, וממשיך עמו דברים שאין עולים על דעת בני אדם בכלל שיכולים להשיג, וכשהאדם

מרגיש שינוי בשבת יבין מאליו שזה ש'ובשביעית יצא לחפשי' הוא רק ע"י עבודתו בה'שש שנים יעבוד', וכמו שידוע ש'עבד עבר' בגי' 'משי"ח', שע"י עבודתו בה'שש שנים' המורה על השית אלפי שנים דהוה עלמין אזי 'בשביעית יצא לחפשי' ונזכה לגאולתו ופדות נפשינו.

'איי ס'שטמוט נישט, די מענטש זעהט עס נאכנישט, דארף מען כאפן אז אודאי גייט מען עס נישט זעהן, א מענטש דארף פארשטיין אז ס'גייט זיין אסאך שווערער, מען מאכט צו די לעקטער פון איין זייט, אבער פון די אנדערע זייט עפענט מען עס, אז ס'זאל זיין א גילוי האור, אז אויב די מענטש וואלט באמת אריין געטון זיך וואלט עס טאקע נתגלה געווארן'.

ואה"נ כאמור בשבת קודש האדם רץ כתינוק לבית אביו, אבל התכלית היא שלא לישראל כתינוק בלי שכל, התכלית היא שהאדם עולה למעלה יותר ויותר פי אלה, ומתחיל להתגדל ע"י אמירת ג"פ ויכולו, עד שבפעם הג' הקב"ה שורה ממש בהאדם, והכלות הנפש צריך לבוא מעומק נפשו, 'ס'זאל דורך נעמען די מענטש אינגאנצען', שיוכל לומר 'ויכולו' בכלות הנפש שיומשך אחר השי"ת, והשי"ת נמשך אליו, וממילא מובן מאליו שאינו יכול לעמוד בשעת קידוש ולבו בל עמו, שהרי השי"ת נתן לך עכשיו כוחות עצומות, ומכנים לתוכך יותר ויותר.

אח"כ בא עבודת הדגים, שסוד הדגים היא כידוע בענין עין הדג כמבואר בחז"ל (זוה"ק פרשת נשא קטז, ועוד מקומות) שהאדם יש לו עור על עינו, ולפעמים רואה ולפעמים יכול להעצים עינו ואינו רואה, אבל דג יש לו 'עינא פקחא', ורומז על 'הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל' (תהלים קפא ד), שהקב"ה אין לו עור על עינו כביכול, וכן הדגים אין להם עור על עיניהם. והעינא פקחא של השי"ת מסתכל על האדם בכל רגע ורגע מרוב אהבה, וכמו שכתוב (שה"ש ה) 'הסבי עיניך מנגדי', כמו שהארום אומר להארוסה, שתיסב את עיניך מלהסתכל עלי שאתה מעורר אהבה עזה כל כך שאיני יכול להתאפק (רשי"ש ש). וכן אומרים (במזר אומר בשבחין לליל שב"ק) 'לארום וארוסה להתקפא חלשין', שזה נותן תוקף להחלשין, והקידוש צריך לעשות היחוד באופן נפלא מרוב אהבה מקוב"ה לכנס", וזהו הדגים שאוכלים אח"כ לעורר העינא פקחא של השי"ת בכלות הנפש לכלל ישראל.

ואע"פ שאמרו חז"ל (בבא בתרא עד): ש'דגים פריצי', זה כאמור ש'זה לעומת זה עשה אלוקים' וממילא ענין 'עינא פקחא' מעורר גם כח התאוה לצד האחר, אבל עם כל זה אמרו שדגים זיווגיהם בקרירות. ובנמשל הוא עומק ענין של 'זה לעומת זה' שלצורך הזיווג כאן למטה הם קרים, ולמען היחוד אמיתי בין קוב"ה לכנסת ישראל הם בווערים.

ואכן כשיש עינא פקחא צריך להתעורר דבר גם להיפך, והאדם יכול לחשוב אם יש עינא פקחא הרי יש עבודה קשה מאד שמתעורר גם לדברים אחרים, וא"כ מה לי לצרה הזאת. אבל התירוץ הוא שבודאי יש עבודה קשה, ופעמים בא לידי מכשול, אבל ניתן לנו מהלך של תיקון, ולכן צריכים לקבץ פירווי הלחם של שבת, וגם לח"ם עם מל"ח גי' יוס"ף, ויכולם לקבץ את אשר פזרנו ע"י עינא פקחא של הדג וביחד עושה תיקון קדושת יוסף. ואין להאריך כאן בכל פרט ופרט איך שנעשה כאן עליות העולמות, עד שבאים לעינא פקחא של סעודה ג', שאז אינו רק עינא פקחא רק כמו שאומרים (במזח) 'אתה אחד ושמך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ', שמגיעים לדרגה שאנחנו עם קוב"ה אנו ממש 'איינס', והקב"ה משתעשע עמנו.

ובכן, זאת ידוע שחודש אדר הוא החודש של נפתלי, והוא מולד דגים (ספר יצירה), שבחודש הזה מתעורר העינא פקחא, ונפתלי הוא ענין של 'נפתולי אלקים נפתלת' (בראשית ל ח), ופי' רש"י 'נתחברתי', שהוא חודש של חיבור, וכמ"ש 'אתה אחד ושמך אחד', 'אנו ווערן' מיר איינס, איינס מיינט אז זאכען ווערן אפען', וצריך להיות ענין של 'זיווגיהם' שנהיה 'איינס'.

'די קונץ פון די מענטש איז טאקע ווען מ'כאפט אזוי ווי זיי האבן געכאפט דענסמאל, ביי דינס פון פורים'. שאסתר התעוררה ביניהם ענין זה, שיכלה להיות בבית המלכות, ועשתה את כל הפעולות שלא כדרך הראוי כלל, שהרי היתה גזירה מאחשורוש שאסורה לבא אליו, וע"פ ש"קל היתה צריכה לעבוד לעורר אותו, ותקשט את עצמה וכו', אבל היא התענה ג' ימים והיתה נראית 'חלשות', וכך היא נכנסת לבית המלך, אבל היא הבינה שסיבב השי"ת כאן ענין של פועל דמיוני לעורר רחמים למעלה ע"י שיצטרך להתקשר עצמה בחיי החיים בעת שהיא עם אחשורוש כי יהיה 'זיווגיהו בקרירות', וזה יורה אין לה שום שייכות לאחשורוש כלל, כי באמת 'איז מין חיבור מיט דיר'.

וזהו הענין של מולד דגים, שמתעורר העינא פקחא של קוב"ה לכנס", וענין עינא פקחא הגם ש'פריצי ניהו', אעפ"כ מתעוררים החמומות של כלל ישראל אך ורק לאביהם שבשמים 'כלל ישראל לאון זיך ארויס אין א דביקות, און אן התקשרות, צו זיין העכער', וצדיקים התקשרו לשורש הנשמה והגיעו למעלות רמות.

זהו 'ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו', שכנסת ישראל שהיא שורש נשמת ישראל נתעלה לשורשה, ומשם בא השגה בלתי גבול ובלתי ערך, 'נחלה בלי מצרים', ונפתח השגה חדשה. והאדם צריך להאמין בההרגש שמשנתנה בו, שאכן עשה שינוים בעצם, ואע"פ ש'אשר לא תגלה ערותך עליו', ורואה רק יותר קשיים ומהמורות בדרכו, ואינו רואה שנשתנה למעליותא, אבל אם

מבין מהו 'אתה אחד ושמןך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ, ומבין מהו 'איינס', אז יכול להתגדל.

וזהו ענין 'שבת ראש חודש', ששבת היא כמ"ש שבת לה', וענין ראש חודש הוא כמו שכתוב 'החודש הזה לכם', ושבת ר"ח היינו שה'לה' וה'לכם' מתאחדים, שבשבת מתקשר השי"ת עם שורש נשמת ישראל, והיינו שרואה בשורש נשמת ישראל כוחות נפלאים להתעלות.

ועכשיו בר"ח כתיב 'החודש הזה לכם', שכח חידוש הזה נתן הקב"ה לכלל ישראל (כמבואר אצלנו בפר' בא באריכות). ובפרט כשנכנסים לחודש של נפתלי, שהוא חודש של חיבור, נתן בנו השי"ת הכח שנוכל להתחבר עם השי"ת, 'פארשטיין אז דער אייבערשטער האלט פון כלל ישראל, און גייט אריין אין א גיסטע פון שמחה, און ס'איז מרבים בשמחה, דאס הייסט אז ער גיט אריין די מוחות, אז ס'אל זיין א חודש פון קימו וקיבלו', כלל ישראל קיבלו את התורה אז, שהבינו שעשו 'נארישקייט', והשי"ת נתן להם עונש כל כך, ואז הבינו מיד מה מתרחש כאן, שבעצם אין צורך להקב"ה להענישם כלל, אבל הוא הראה בזה לבניו האהובים 'מיינע קינדער וואס האט איר געטוהן? וועקסט' ענק אויף!', והם הבינו מיד מה עליהם לעשות, ועשו 'קימו וקיבלו', וזכו להשגת התורה, שעד היום הזה נפתח לנו התורה שבע"פ.

כמו כן מתחדש עכשיו לכל אחד כפי ערכו שיבין שיש הבחינה הנקראת 'עינא פקיא' של השי"ת, שיכולים לראות שנאת העכו"ם עלינו מכל הצדדים, ורק העינא פקיא של השי"ת הוא השמירה שלנו. והאדם עליו להאמין בכח התורה שלו, ובכח התפלה שלו, ובעבודה שלו.

וכמובן מאליו שכשעושה השי"ת בשבת קודש מצב כזה שנותן להאדם הרגשה של עליה ומרגיש שמתעלה, הרי שעל האדם ליהרהר שלא לזלזל בזה ההתעלות, שהרי ו'ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו', שיש ענין של עליה על כסא כבודו, וחל הבחינה של 'תינוק רץ לקראת אביו', וכלפי זה אנהנו כתינוק שאין אנהנו מבינים מה אנו צריכים לעשות, אבל כל אב כשרואה בנו שרוצה לימשך אחריו יעשה הכל לעזור אותו, רק שבשר ודם לפעמים 'קען זיך נישט קיין עצה געבן', אבל השי"ת הוא כל יכול, ומוכן ומזומן לעזור את כל אחד ואחד לקשר את עצמו שוב לחיי החיים הרבה הרבה יותר ממה שחושב.

ועתה בשילהי דגלותא, כשאנו כבר אוחזים בבחינה של 'ובשביעית יצא לחפשי', מ'האלט שוין אט אט פאר די השגות, וואס ס'גייט זיין די לעכטיגע מינוט, און ס'גייט זיך עפענען די צינורות החכמה, ונצטרך לקשר את עצמינו שוב בהשורש, ומי שטרם בער"ש יאכל בשבת, וכפי החשבון של ששת אלפים שנה של הבריאה, נמצא

שאנו עומדים עכשיו בערב שבת ממש לפני הזמן, שאז הקב"ה מסתכל על עולמו לראות אם לחדשו שוב, והתינוק רץ לקראת אביו, וזהו השמחה הכי גדולה להאב, והאב בודאי רוצה לעזור אותו. ואכן התינוק אומר וזועק 'טאטע העלף מיך געב מיך די חיזוק איך זאל קענען טאקע יא פארשטיין, כאטש אפי' איך זעה פארקערט, ווייס איך אז דאס איז מיין מצב ווילאנג איך האב א גוף, און די גוף זאגט פארקערט, אבער די נשמה זאגט אז ס'איז דא אן עליות העולמות, אן עליות הנשמה, א נשמה יתירה, אונז וענען זיך משתעשע מיט דיין תפילין, מיט דיין קרוין, תפילין איז א לשון פון חיבור תפלה איז א לשון חיבור, אונז זעמיר איינס! אונז זעמיר געווארן איינס! און מגייט טאקע זוכה זיין צו לעכטיגע זאכען.

ואנו צריכים אכן שהזמן כבר יתהפך, ויהיה שוב שישון ושמחה, ונשמח בתורתנו, ונשמח בה'נעשה ונשמע' שאמרו אז. ואכן בזמן זה באמת מתעורר עוד שנוכל להמשיך לומר הנעשה ונשמע, ע"י ה'קימו וקיבלו' שמתחדש בזמנים אלו, כמו שאומרים 'בימים ההם בזמן הזה', והוא אמת! רק שקשה מאד למח האדם לתפוס זה, אבל אנחנו כ'עבד עברי' להשי"ת, עב"ד עברי' הוא אדם שכבר נמכר בגניבתו, וכבר יכול לישא שפחה כנענית, ס'איז נידריגער ווי נידריג, אבל אעפ"כ רעדט מען די שפראך פון משי"ח [כ"ל].

ואם יקשה האדם וכי ממדרגה נמוכה כל כך יכול לצמוח בחי' משי"ח. נתרץ לו שאכן כן, כי אינו סתירה כלל, שאף שהגיע למקום זה יכול לעורר הגאולה. ועל האדם להבין שיש ענין של 'גרעון כסף', שיכולים לגאול את עצמו, שהרי מדובר כאן אודות אדם שהגיע למצב נורא שכבר נשא 'גויטע', אבל אעפ"כ עדיין הקב"ה אומר עליו 'כי לי בני ישראל עבדים' (ויקרא כה נה, ע"י רש"י כאן ד"ה ורצע אדוני), 'יא ס'געשען, האסט זיך באנארישט, האסט געטוהן א נארישקייט', אבל יש ענין של 'גרעון כסף' מלשון 'נכסוף נכספתה אל בית אביך' (בראשית לא ז). אין אנו יכולים לגאול את עצמינו ע"י ממון, כמו שאומרים בסליחות 'כולהון בני שביא בכספא מתפרקין, ועמד ישראל ברחמי ובתחנוני, הב לן שאילתין ובעותין דלא נהדר ריקם מן קדמך', אבל אפשר לנו ליגאל ע"י 'כסף' 'כי נכסוף נכספת', שיש ענין של כיסופין להשי"ת 'אפי' מ'האלט ווי מ'האלט' אעפ"כ יכולים לשוב לה' ע"י כיסופין.

וזהו שאומרים (בפיט ידיד נפש) 'משוך עבדך אל רצונך', 'ציה מיך צו דיר', ואכן 'רוץ עבדך', 'ער לויפט, ער לויפט', וכתינוק הרץ לקראת אביו בלי דעת, ו'כמו איל', שהיא החיבור האמיתי, וכמו שכתב רש"י על 'כאיל תערוג על אפיקי מים' (תהלים מב ב), שהיא אינה צריכה לכלום ומרוצתה היא רק לאחרים, שהיא מתפללת שיבא הגשם, והאדם אומר 'איך דארף גארנישט, איך וויל נאר דרך, איך דארף גארנישט אויף די וועלט, איך לויף צום אייבערשטן מיט אזא מין אופן'.

זאל דער אייבערשטער טאקע העלפן אז די כיסופין זאל דער אייבערשטער אהן נעמען, ס'זאל קענען זיין 'נכסוף נכספתי לבית אבי', און אזוי ווי ס'שטייט דארטן 'למה גנבת את אלהי', נעם מיך נאר נישט אוועק מיין בורא כל העולמים, און מ'האט טאקע א כיסופא, דער אייבערשטער זאל העלפן טאקע אז ס'זאל טאקע ווערן לעכטיג אויף די וועלט, ס'טוט זיך, ס'דרייט זיך, ס'פרייט זיך, ס'זאל זיין די אמת'דיגע צמאון פון כלל ישראל, מ'זאל זיך שוין זעהן אינדערהיים, מ'זאל זוכה זיין צו לעכטיגע מינוטן בבגצבב"א.

זהו 'בואי כלה'. מזה צריכים חתן וכלה? וכי הם עושים חשבונות? אם יש חשבונות למה האחד רוצה את השני, אין לזה טעם וריח. כי רק אם רוצה כל אחד את האחר בעצמותו אזי יש לו קיום. כן אנו אומרים להשי"ת שאנו רוצים רק אותך ולקשר את עצמינו בחיי החיים, ואפילו שמוכרים אותנו כעבד, ויכולים לעשות עמנו כל מה שרק רוצים, ואנחנו כהפקר בעולם, אעפ"כ הרי הקב"ה רוצה אכן לגאול אותנו, ולהיות יחד, וכמ"ש 'ובשביעי יצא לחפשי חנם', סוף כל סוף מדברים ה'שפראך' של משי"ח, ואני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח, שהוא הדבר שיקשר אותנו יחד.

להערות והארות או לקבל הגליון מדי שבוע בשבוע ע"י e-mail יש לפנות להמערכת ע"ד toraskosov@gmail.com